

TÜRKMEN TÜRKÇESİNDEN TÜRKİYE TÜRKÇESİNE YAPILACAK MASAL ÇEVİRİLERİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN BAZI NOKTALAR

Nurcan GÜDER*

ÖZET

Sözlü edebiyatın en önemli ürünlerinden olan masallar, o toplumun yaşayışı kadar hayal dünyasını da aksettirir. Özellikle Türk masalları eğlenmek veya hoşça vakit geçirmek amacıyla anlatılıyormuş gibi görünse de aslında çocuklara iyiliğin ödüllendirileceğini, kötünün de mutlaka cezalandırılacağını anlatmanın en etkili aracıdır. Bunun dışında toplumun diğer değer yargılarının da gelecek kuşaklara aktarılmasında önemli role sahiptir. Akraba Türk topluluklarına ait masalların dilimize kazandırılması onları tanımamız açısından önemlidir. Ancak unutulmamalıdır ki Türk masallarının kendisine özgü bir dili vardır. Bu sebeple diğer Türk topluluklarına ait masalların dilimize kazandırılması sırasında dikkat edilmesi gereken noktalar vardır. Bunların bir kısmı bizim dilimizin, bir kısmı ise masalın aslından kaynaklanmaktadır.

Biz bu çalışmada, Kültür Bakanlığınca yayımlanan *En Güzel Türkmen Masalları* adlı çevirimizden ve hâlen yayıma hazırlamakta olduğumuz yeni Türkmen masallarından çeviri çalışmamızdan yaptığımız seçimler ile çeviri yaparken ortaya çıkan sorunları ve uygulanması gereken çözüm yollarını sunacağız.

Anahtar kelimeler: *Türkmençe, Masallar, Masal Dili, Metin Aktarması*

ABSTRACT

Some Considerations While Translating Folk Tales From Turkmenish Turkish to Turkey Turkish Folk tales, one of the most important products of oral literature, give information about not only societies' living but also their dream world. Although Turkish folk

* Yrd. Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, HAYEF.

tales, especially, seems to be told for fun or enjoy, they are one of the most effective tools to tell children that goodness will be rewarded and evil will be punished. Moreover, folk tales have an important role to transfer societies' other values to next generations. Translating consanguinous Turkish communities' tales to our language is very important to recognize them; however, it should be noted that Turkish tales have their own language. Therefore, there are some considerations while translating folk tales to our language. Some of these considerations are due to our language and nature of tales.

In this study, we will present problems obtained from comparison of the original tales and translation of tales; and our way of solutions applied to these problems while examining "The Most Famous Turkmenish Folk Tales" published by Ministry of Culture and new Tukmenish tales being prepared for publication.

Key Words: Turkmenish, Tales, Folk Tales, Language of Tales, Translation of Text

GİRİŞ

Sovyetler Birliği'nin dağılması ve Türk Cumhuriyetlerinin bağımsızlıklarını ilan etmelerinin üzerinden yaklaşık yirmi yıl geçmiştir. Bu süre esnasında Türkiye, tüm diğer Türk topluluklarıyla ilişkiler kurmaya ve var olan ilişkileri geliştirmeye çalışmaktadır. Bu ilişkiler bilimsel yönden ele alınırlarsa, daha ziyade akademik düzeyde oldukları görülmektedir. Oysa geleceğimizin teminatı olan gençlerimiz ve çocuklarımızın da kardeş topluluklardaki akranlarıyla irtibat halinde ve ortak kültür değerlerine sahip olarak yetişmeleri milletimizin geleceği için büyük önem taşımaktadır.

Gerek devlet tarafından gerekse özel kurumlarca yapılan yayınlarda diğer Türk ülkelerinin şair ve yazarlarının eserleri, bazen eserin özgün dilinin yanında Türkiye Türkçesi çevirisi beraber verilmiş; bazen de metnin yalnızca Türkiye Türkçesine çevrilmiş biçimi yayımlanmıştır. Özgün lehçeyle basılanlar hemen hemen yalnız Azerbaycan Türkçesi ile olanlardır.¹ Reşit Rahmeti Arat'ın *Doğu Türkçesi Metinleri* adlı kitabı bu duruma bir istisnadır. Yeni Uygurcanın ağız metinlerini içeren kitap, bu lehçeye ait metin bulmanın güç olduğu bir dönemde yayımlandığı için önemlidir. İlginç olan şudur ki; Arat, bu çalışmasında ne metinlerin tercümesini, ne de bilinmeyen kelimeler için sözlük vermiştir. Bunun dışında Azerbaycan Türkçesi hariç, hemen bütün lehçelere ait metinlerin çevirileri birlikte verilmiştir. Bunun en güzel örneği olarak Kültür Bakanlığınca

¹ Ahundov, haz: Semih Tezcan, 1978.

yayımlanan *Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi*'ni² sayabiliriz. Ayrıca birçok lehçeye ait roman, hikâye kitapları da Türkiye Türkçesine çevrilerek yayımlanmıştır. Mesela Türkistan coğrafyasındaki ilk roman olan Abdullah Kadiri'nin *Ötken Künler* romanı "Geçmiş Günler" adıyla, Kazak aydını Olcas Süleyman'ın *Aziya* adlı eseri aynı adla, keza Türk okuyucularının iyi bildiği Cengiz Aytmatov'un romanları hep yalnızca çeviri olarak Türk okuruna sunulmuştur.

Bizim de ilgilendiğimiz lehçe olan Türkmen Türkçesi ile ilgili olarak metin sunulması ve metinler üzerinde çalışılması yönünden önemli bir eser de Mehmet Kara'nın hazırladığı *Ata Atacanov'un Şiirleri I (Giriş-Metin-Aktarma)* adlı çalışmasıdır. Kara, iki cilt olarak yayımladığı bu çalışmasında hem özgün metinleri, hem de bu metinlerin Türkiye Türkçesine çevirilerini vermiştir. Ayrıca gramer incelemesi ve dizin de eklemiştir.

Görüldüğü gibi Türk lehçelerine ait eserler farklı biçimlerde takdim edilmektedir. Yapılan hemen bütün çevirilerde, elden geldiği ölçüde, kaynak lehçedeki ifade korunmaya çalışılmıştır. Ancak bunu yaparken birtakım noktalara dikkat etmek gerekir. İlk olarak Türk lehçeleri arasında gerek kelime gerekse gramer unsurları yönünden eşdeğerlik ve yalancı eşdeğerlik konusu göz ardı edilmemelidir. Farklı lehçelerle Türkiye Türkçesi arasında bu konuyu ele alan birtakım çalışmalar yayımlanmıştır.³ Bu konuda özellikle Fatih Kirişçiöğlü "Türkmen Türkçesinden Türkiye Türkçesine Yapılan Aktarmalarda Karşılaşılan Bazı Problemler" başlıklı yazısı ile Asker Resulov'un "Akraba Diller ve Yalancı Eşdeğerler Sorunu" ve Mehmet Kara'nın "Lehçeler Arası Aktarmalarda Temel Sorunlar" gibi yazılar ile Paşa Yavuzarslan'ın Vügar Sultanzade'nin çalışmasını değerlendirme yazısı da bu konuda dikkat çekicidir.⁴

Biz, bu yazımızda tarafımızca hazırlanarak Kültür Bakanlığı tarafından basılan *En Güzel Türkmen Masalları* adlı kitaptan ve halen hazırlamakta olduğumuz aynı konulu ikinci kitaptan yola çıkarak, masal çevirisi merkezli olarak Türk lehçelerinden yapılacak çevirilerde dikkat edilmesi gereken hususları sistematik bir şekilde ele alacağız. Her bilim dalının, her mesleğin kendi dili vardır. Şiir dili, gramer dili, tıp dili, siyaset dili vs. gibi çocuk dili ve

² Çevrimiçi, 25.04.2011, 16:15, <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/belge/1-27606/turkiye-disindaki-turk-edebiyatları-antolojisi.html> (Hocam lütfen bu bağlantının tam adresini verin ve bağlandığımız gerçek tarihi de yukarıdaki örneğe uygun olarak yazınız.)

³ Dilek Ergönenç Akbaba, "Nogay Türkçesi ve Türkiye Türkçesi Arasındaki Yalancı Eş Değerler" *Bilgi, Yaz'07*, sayı 42; 2007, s. 151-176.

⁴ Fatih Kirişçiöğlü, "Türkmen Türkçesinden Türkiye Türkçesine Yapılan Aktarmalarda Karşılaşılan Bazı Problemler", *I.Türkiyat Araştırmaları Sempozyumu*, G.Ü., Ankara, 2005. (Baskı : *S.Ü.Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, sayı 20 Güz/2006, s.21-37)

masal dili de mevcuttur. Bu iki grup arasında çok yakın bir ilişki söz konusudur. Masallar, daha çok çocuklara hitap ettiği için çocukların anlayabileceği bir dilde olmalıdır. Ayrıca, çocukların yararlanması söz konusu olunca, farklı topluluklara ait metinlerin direk çevirileri verildiğinde, bazı öğeler onlara anlaşılmaz gelebilir. Asıl metnin ait olduğu toplumun çocuklarının günlük karşılaştığı ve masallarına giren bir unsur, muhtemelen metnin çevirisini okuyan diğer topluluğun çocuklarına yabancı olacaktır. Örnek olarak Orta Asya Türk topluluklarının çocukları arasında çok yaygın biçimde, hayvanın aşık kemiğinden yapılmış olan aşıklerle oynanan oyun, eskiden Türkiye’de de vardı; ancak bugün artık bu oyuna yabancı olan çocukların, bu oyunu anlamaları ve zihinlerinde canlandırabilmeleri son derece zordur.

1. Metinlerin tercihinde hangi kıstaslara dikkat etmek gereklidir? Öncelikle, üzerinde durulan Türk lehçesi ürünlerinden Türkiye Türkçesi ve Türkiye Türkleriyle ortak kültür izleri taşıyan eserler kadar, bizlerin söz konusu Türk toplumunu gerek dil gerekse toplumsal yaşayış bakımından tanımamıza yardımcı olacak metinler seçilmelidir. Ayrıca yine üzerinde durulan kültür öğeleri, söz konusu topluluk içinde ne kadar yaygın olursa yukarıda açıkladığımız yönlerden o kadar faydalı olacaktır.

Mesela, tarafımızdan yayımlanan kitaptaki masallar, Türkmenistan’da konuk öğretim üyesi olarak bulunduğum 1995-1996 öğretim yılında, ilk olarak oradaki öğrencilerim ile çevremdeki dostlarım arasında en güzel Türkmen masallarının hangileri olduğunu sorguladığım küçük bir anketten yola çıkılarak tercih edilmiştir.

İkinci olarak, elimizde bulunan Türkmençe masal kitaplarında bulunan onlarca masal içerisinden Türkmen toplumu içinde en yaygın olanları – bilhassa yaşlılardan bu masallar dinlenerek halk söyleyişine ve ruhuna en yakın olanlar – belirlenmeye çalışılmış, sonra da bunlar üzerinde çalışılmıştır.

2. Türkiye Türkçesine çeviri çalışmalarımızda, Türk lehçeleri arasında metin çevirisi yapanlar, zaman zaman bazı anlam hatalarına (daha ziyade Türkiye Türkçesinde yazı dilinde yaygın bulunmayan söyleyişlere, diyalekt unsurlarını kullanmak hatalarına) düşmektedirler. Biz söz konusu kitabımızda bu hatalara düşmemeye ve aynı zamanda bu masalların çocuklara sunulacağını da unutmamaya dikkat edip; Türk masal diline uygun; ancak Türkmençedeki aslına da olabildiğince sadık olarak çevirdik. Mesela, *Akpamuk* masalında komşu kadınlar, *Akpamuk*’un ağabeylerinden söz ederken “ejderha yalı (ejderha gibi)” demektedir. Oysa bizim Türkçemizde böyle bir kullanılış yoktur. Biz bunun yerine “aslan gibi” demeyi uygun bulduk.⁵ Keza yine aynı masalın aslında, *Akpamuk*’un ağabeylerinin, *Akpamuk*’a büyük bir sevgi ve cömertlikle

⁵ Nurcan Öznel Güder, 2000, *En Güzel Türkmen Masalları*, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı.

ilgi gösterdiklerini ifade etmek için “geyik iliğiyle beslemek” deyimini kullanılmıştır. Fakat bizim Türkçemizde böyle durumlar için “kuş sütüyle beslemek” deyimini kullanıldığından meramın daha iyi anlaşılması için bu deyim yeğlenmiştir.⁶

Her ne kadar masalarda Türkiye Türkçesi kelimeleri kullanılmışsa da zaman zaman Türkmence bazı kelimelerin tam karşılıkları bizim lehçemizde bulunmadığı için özgün Türkmence kelimeler mecburen yahut da böylesi daha uygun bulunduğu için kullanılmıştır. Ancak bu gibi durumlarda bu kelimelerin anlamları dipnotlarla açıklanmıştır.

3. Yukarıda belirttiğimiz gibi aktarma eserlerde, bizim bilmediğimiz ancak ilgili Türk toplumunda bulunan bazı töreler ve inanışlar söz konusu edilmektedir. Bunlar için zaman zaman açıklamalar vermek uygun olacaktır. Elbette bu töre ve inanışların birçoğu Anadolu’nun muhtelif mıntıklarında yaşıyor olabilir. Ancak bugün ülke nüfusumuzun önemli bir kısmı kent nüfusuna dahildir. Dolayısıyla bu tür durumlarda gerekli izahlar yapılmalıdır. Biz, söz konusu kitabımızda dipnotlarda gerekli açıklamaları verdik.⁷ Örneği orada görülebilir.

O toplumun kültürel yapısıyla, dünya görüşü konusunda da bu eserler faydalı olacaktır. Bizim aktardığımız masalarda önemli bir olgu da şudur: *Akpamuk* masalından Türkmen toplumunda erkek çocuğu gibi kız çocuğunun da muteber olduğunu anlıyoruz. Yine bu masalda tıpkı Dede Korkut ve uzak mâzimizin hatırası olan diğer halk hikâyeleri ve destanlarda olduğu gibi kızların da erkekler kadar cesur, kararlı ve atılgan olduklarını, kardeşleri için her türlü tehlikeyi göze alma özelliğini sergilediklerini görmekteyiz.⁸

4. Ancak zaman zaman gerekli açıklamaların son notlarda verilmesi okuma esnasında rahatsızlık vereceğinden dolayı, bu açıklamalar özgün metinde bulunmasa dahi paragraf içine uygun bir dille yerleştirilmelidir. Mesela, kitabımızda bizim *Samanyolu* adını verdiğimiz yıldız sisteminin oluşmasıyla ilgili olarak *Akmayanın Yolu* adlı halkı inanışını, masaları aldığımız bazı kaynaklarda dipnotu olarak verilirken biz bunu metnin içine uygun bir dille yerleştirdik.⁹

5. Bazen genel Türk kültürü motiflerinin farklı kültürlerin eserlerinde aynı motiflerle ortaklaştığı görülür. Türk destanlarındaki kurttan türeyiş ile Latinlerin Romulus ve Romus (Remus) hikâyesindeki çocukları kurdun emzirmesi ve aynı şekilde Moğol destanlarındaki kurt motifleri; *Dede Korkut*

⁶ Age., s. 11-30.

⁷ Age. Bkz. Kavurga, aşık oyunu vs. gibi konular için.

⁸ Age., 11-30.

⁹ Age., s. 23.

Hikâyeleri'nin bazı noktalarda Homeros'un destanlarıyla benzeşmesi; Doğu klâsiklerinden Beydaba'nın *Kelile ve Dimne*'si ile La Fontaine'in fabllarının benzerlikleri vb. dikkate alındığında köklü milletlerin tarih boyunca diğer toplumlarla ilişki ve karşılıklı etkileşim içinde bulunduğu anlaşılmaktadır.

Bu durum üzerinde çalıştığımız Türkmen masalları için de söz konusudur. Özellikle kitapta yer alan *Öksüz Kız* masalı, Batı'nın *Külkedisi* masalına birçok noktadan benzemektedir.¹⁰ Yararlandığımız kaynak kitaplarda, bu masalların *kadim Türkmen halk masalları* olduğu belirtilmiştir.¹¹ Ayrıca Batılı gezginlerin yüzyıllardan beri Doğu'ya geziler yaptıkları ve bu geziler neticesinde Doğu'ya ait birtakım kültür unsurlarına Batılıların sahip çıktıkları bilinmektedir. Dolayısıyla bu masalın gerçek bir Türkmen masalı mı yoksa alıntı bir masal mı olduğunu bizce tartışmalıdır.

6. Bazen üzerinde çalışılan eserin birden fazla varyantı söz konusu olabilir. *En Güzel Türkmen Masalları* kitabında yer alan bazı masalların Anadolu masallarında olduğu gibi değişik varyantları vardır. Mesela, bizim elimizde *Midecik*¹² masalının iki, *Akpamuk* masalının üç varyantı vardır.¹³ Biz, bu gibi birden çok varyantın söz konusu olduğu durumlarda aktarmanın kendi içerisinde tutarlı olması için belirli bir varyantı esas aldık. Ancak esas alınan varyantın hangisi olacağı konusunda, biz bu çalışmaya çocuklara yönelik yaptığımız için bazı müdahalelerde bulduk. Buna örnek olarak *Akpamuk* masalını verebiliriz. Bizim esas aldığımız varyantı dışındaki diğer bir varyantta *Akpamuk*'a kötülük eden yengeleri önce yılan ve akreplere sokturulur, sonra yakılarak öldürülür. Biz, buradaki yakma olayını biraz aşırı ve çocuk dünyası bakımından gereksiz bulduğumuzdan, bu varyantı tercih etmedik.¹⁴

Zaman zaman diğer Türk topluluklarına ait bazı hususlar bizim yani Türkiye Türklerinin törelerine aykırı izlenimi uyandırabilir. Bu durumlar, çocuklara yönelik masallar söz konusu olduğunda anlam bozulmadan elden geldiğince hafifletilmelidir. Ancak bazı durumlarda bu mümkün olmayabilmektedir. Çünkü bu takdirde, ilk olarak söz konusu Türk toplumunun örf ve adetleri ile töreleri ortaya konulamaz. İkinci olarak bu unsurlar çıkarıldığında metnin yapısında kopukluk olacaktır. İşte bu sebeplerden ötürü bazen bizim törelerimize aykırı durumlar bizim yayımladığımız masallarda da görülebilmektedir. *Akpamuk* masalındaki çöreğin yerde yuvarlanması ve çöreğin yenen kısmının çamurla onarılması ile *Akıllı Çoban* masalındaki kandan

¹⁰ Age., s. 47-58.

¹¹ *Şamar Türkmen Halk Ertékileri* 6, s. 5; *Altın Hazına* s. 3 Aşgabat: Türkmen Döwlet Neşiriati, 1981.

¹² Özgün adı *Bövencik*.

¹³ *Şamar Türkmen Halk Ertékileri* 6, 1981; *Türkmen Halk Ertékileri*, 2007; *Altın Hazına; Hazınlı Orçun*.

¹⁴ Güder, Nurcan Öznel, 2000, s. 29.

ilaç yapılarak içilmesi motifleri bu duruma örnek verilebilir.¹⁵ Bu motiflerde yukarıda belirtilen sebeplerden ötürü değişiklik yapılmamıştır.

7. Bazen özgün metne aşırı bağlı kalmak, anlam yönünden kopukluklara yol açabilmektedir. Bu durumda bölümler arasında ilgi kuracak ek ifadelere ihtiyaç duyulmaktadır. Yani bir tür metin tamiri gerekmektedir. Mesela, biz hâlen yayıma hazırlamakta olduğumuz Türkmen masalarıyla ilgili ikinci çalışmamızda, ihtiyaç olduğunu düşündüğümüz yerlerde bu yola başvurduk.

Aşağıda Ayaz Han masalında ilk olarak asıl hali, Türkmen Türkçesiyle, ardından birebir çevirisi ve son olarak da bizim uygun bulduğumuz çevirimiz verilecektir.

Özgün Türkmen Türkçesiyle:

“Patışa:

- Yağşy yiğitler, size bu zatları kim öwretdi? – diyip sorayar.
- Patışam, biziñ özümüs bilyäris.

Patışa:

- Yok, size biri öwredipdir, şuny size kim öwreden olsa, şony alıp geliñ – diyip, oların yanlarına bir yasawul hem goşupdur.

Bular hâlki çobanıñ yanına barıp:

- Seni patışa çağıryar – diyip, özleri bilen alıp gaytcak bolupdırlar.”¹⁶

Birebir çevirisi:

Padişah:

- Evet gençler, bu şeyleri size kim öğretti? – diye soruyor.
- Padişahım, biz kendimiz biliyoruz.

Padişah:

- Hayır, size biri öğretmiş, bunu size kim öğrettiyse onu alıp getirin. – diyerek onların yanlarına bir asker de katar.

Bunlar deminki çobanın yanına gidip:

¹⁵ Age., s. 14-15, 63.

¹⁶ *Türkmen Halk Ertékileri*, 2007, s. 88-90.

- Seni padişah çağırıyor - deyip kendileriyle birlikte alıp geri dönmek istemişler.

Yayıma hazırladığımız çalışmadaki çevirisi:

Padişah tekrar adamlara dönerek: - Evet beyler, söyleyin bakalım bu cevapları size kim söyledi? – diye sormuş.

Adamlar da çobana söz verdikleri gibi : -Hünkârım bunları biz kendimiz bulduk. Kimseden yardım almadık. – diye yalan söylemişler.

Padişah ise : - Hayır, yalan söylüyorsunuz! Mutlaka size birileri akıl vermiş. Derhal bu akılları kim verdiyse bana getirin! Yoksa kelleniz gider! – diye haykırmış ve adamların yanlarına asker vererek onları çobanı getirmeye yollamış.

Adamcağızlar korkularından çobana verdikleri sözü unutmışlar. Çabucak çobanın yanına giderek ona olanları anlatmışlar ve demişler:

- Padişah seni istiyor. Bizimle gelmelisin.

Yukarıdaki örnekten de anlaşılacağı gibi aslına bağlı kalındığı takdirde, metinde kopukluklar meydana gelmektedir. Özellikle bu metinleri çocukların okuyacakları düşünüldüğünde bu durumun düzeltilmesi gerektiği ortadadır.

8. Yine masalları okurken nadir de olsa konuyla ilgisiz, konunun anlaşılmasına herhangi bir yönden yardımcı olmayan bölümler de olabilmektedir. Bizim hazırlamakta olduğumuz çalışmamızda yer alacak olan *İhtiyarın Öğüdü* adlı masalda aşağıdaki bölüm, masalın bütünlüğü içinde herhangi bir işlevi olmadığı için çıkarılmıştır. Bu bölümdeki çınar ve altında ölen adam, adamın karnından ağaç gövermesi masalın ne önceki ne de sonraki bölümlerinde herhangi bir işlevi ve gereği vardır.

“Her neyse bunlar yine yola koyulmuşlar. Yolda giderlerken ileride bir karaltı görmüşler. Kafile padişahın emriyle o yana yönelmiş. Oraya vardıklarında görmüşler ki karaltı kocaman bir çınar ağacıymış. Ağacın altında da bir adam yatıyormuş. Bu adamcağız da ölümsüzlük çeşmesinden içmek niyetiyle yola çıkmış ancak ona ulaşmadan susuzluktan yolda kalmış imiş. Meğer bu çınar açlıktan ve susuzluktan yürümeye hiç dermanı kalmayan bu adamcağızın karnının ortasından gövermiş imiş.”¹⁷

¹⁷ *Türkmen Halk Ertékleri*, 2007., s.223

9. Türk masallarının en karakteristik yönlerinden birisi, başta ve yer yer ortalarında tekerlemeler bulunur. Benzer durum diğer Türk topluluklarının masallarında da görülür. Biz de Türkmenceden yaptığımız çevirilerde bu durumu dikkate alarak bunları Türkiye Türkçesi masal yapısına uydurduk. Mesela *Bövencik* gibi masalarda şiir bölümleri vardı; bunlar çeviride mümkün olduğunca anlam korunmaya çalışılarak verildi.

Türkmence

Tak-tak etdim,
Dalak iydim,
Pök pök etdim,
Bövrek iydim,
Seni iymen nemecik?¹⁸

Kitaptaki çeviri

Tak tak ettim,
Dalakçığı yedim.
Bök bök ettim
Böbrekçığı yedim.
Seni yemekte ne var ki?¹⁹

Sonuç olarak tekrar ederek söyleyecek olursak Türk topluluklarına ait metinlerin neşrinde hem dil, hem de muhteva bakımından dikkatli olunmalıdır. Bilhassa masallar söz konusu olduğunda dil çalışması yapacağız diye anlam kopukluğuna yol açılmamalıdır. Bunun tam tersi bir aşırılığa kaçılarak iki Türk toplumunun ortak ifadelerinden de uzaklaşmamalıdır.

KAYNAKÇA

- AHUNDOV, Ehliman, haz.: Semih Tezcan, 1978, *Azerbaycan Halk Yazını Örnekleri*, Ankara: TDK.
- AKBABA, Dilek Ergönenç, 2007, “Nogay Türkçesi ve Türkiye Türkçesi Arasındaki Yalancı Eş Değerler” *Bilig*, Yaz’07, sayı 42; s. 151-176.
- Altın Hazına*. 1978, Aşgabat: Magarif Neşriyatı.
- ARAT, Reşid Rahmeti, 1987, *Doğu Türkçesi Metinleri*, Ankara: TKAE..
- GÜDER, Nurcan Öznel, 2000, *En Güzel Türkmen Masalları*, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı.
- Hazınalı Orçun*, 1983, Aşgabat: Magarif Neşriyatı
- KADİRİ, Abdullah, çev: D. Ahsen Batur, 2005, *Ötgen Künler (Geçmiş Günler)*, İstanbul, Selenge.

¹⁸ *Altın Hazına*, s. 102

¹⁹ Nurcan Öznel Güder, 2000, s. 2

- KARA, Mehmet, 1997, *Ata. Atacanov'un Şiirleri I (Giriş-Metin-Aktarma)*, Ankara: TDK.
- KARA, Mehmet, 2009, “Lehçeler Arası Aktarmalarda Temel Sorunlar” *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 4 /4 Summer 2009, s 1056-1082.
- KİRİŞÇİOĞLU, Fatih, 2005, “Türkmen Türkçesinden Türkiye Türkçesine Yapılan Aktarmalarda Karşılaşılan Bazı Problemler”, *I.Türkiyat Araştırmaları Sempozyumu*“, G.Ü., ,Ankara. (Baskı: *S.Ü.Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, sayı 20 Güz/2006, s.21-37)
- OLCAS, Suleyman, (Yayıma Hazırlayanlar: Kamil Veliyev, Fikret Türkmen, Mustafa Öner), 1992, *Aziya*, İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı.
- YAVUZARSLAN, Paşa, Sultanzade, Vügar (2009), 2010, *Turkish-Azerbaijani Dictionary of Interlingual Homonyms and Paronyms*. LINCOM Studies in Asian Linguistics, (Yayın Değerlendirme yazısı) *Bilig Dergisi*, Kış, s. 52; sh. 231-242
- RESULOV, Asker, 1995, “Akraba Diller ve Yalancı Eşdeğerler Sorunu”, *Türk Dili*, Sayı: 524, Ankara, Ağustos 1995, s. 916–924. 1995
- SULTANZADE, Vügar, 2009 *Turkish- Azerbaijani Dictionary of Interlingual Homonyms and Paronyms*. LINCOM Studies in Asian Linguistics. 184 pp.
- 1981, *Şamar Türkmen Halk Ertekileri 6*. Aşgabat: Türkmen Döwlet Neşiriyaty
- TAMİR, Ferhat, 1989, *Barköl'den Kazak Türkçesi Metinleri* - Gramer - Metin – Sözlük, Ankara: TKAE.
- TEKİN Talat, ÖLMEZ Mehmet, CEYLAN Emine, ÖLMEZ Zuhul, EKER, Süer, 1995, *Türkmence-Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi: 18

İnternet kaynağı

<http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/belge/1-27606/turkiye-disindaki-turk-edebiyatları-antolojisi.html>